

CAP DEL VERD Berguedà/Solsonès

El Cap del Verd és el punt més elevat de la serra homònima, situada al bell mig del triangle que formen el Pedraforça, el Port del Compte i la Serra d'Ensija. Poc visitada, s'hi puja tant per migdia, des de la Coma o coll de Port, com des del nord, per Gósol. Us presentem dues ressenyes d'itineraris que s'hi enfilen per cada vessant.

Des de la Coma pel Pujol del Racó i la Borda del Pujol. Opció pel Clot d'Infern.

Distància	16,5 km
Desnivell acumulat	1420m
Nivell de dificultat	Moderat. Díficil pel Clot d'Infern.
Data	22 d'octubre de 2010
Cartografia	Editorial Alpina. Vall de Lord, Port del Comte, Serra del Verd, Serra de Busa (1:25000)
Punts per a GPS	http://ca.wikiloc.com/wikiloc/view.do?id=1258374

Itinerari per migdia de la Serra del Verd amb ascensió al Cap del Verd des de la Coma (La Coma i La Pedra, Solsonès) pel Pujol del Racó, la Borda i el colls Violet i Veís. Davallant per la Collada dels Belitres i la Roca Mira.

Ressegueix un recorregut senyalitzat tal i com apareix al mapa de l'Editorial Alpina "Vall de Lord, Port de Comte, Serra del Verd, Serra de Busa". A banda de la llargària i un apreciable desnivell, l'itinerari no presenta altra dificultat. Si be tot ell és prou interessant, jo destacaria el tram de la Coma a la Borda del Pujol.

Excursió realitzada en companyia dels meus germans Pep i Xevi. Es dona la circumstància que una avantpassada nostra, [Maria Pujol Cortina](#) (1628~1709) era fadrina del Pujol del Racó.

A la imatge el Cap del Verd, el d'Urdet i la Roca Mira des del Plans de la Borda del Pujol.

La Coma (1.005 m). Aparcament al costat de la carretera, davant la fonda de cal Nin. Hi ha una font on podem aprovisionar-vos d'aigua.

Caminem uns metres carretera amunt i passat un rètol indicador prenem un carrer de pujada que després es converteix en pista. Després d'uns revolts porta a un dipòsit d'aigua. Poc abans d'abastar-lo prenem un corriol a l'esquerra (senyals de pintura grocs). Te trams empedrats i puja al Cap de les Ribes. Més endavant desemboca a un camí carreter.

El Pujol del Racó (1.150 m, 35'). Rètol indicador. Imponent i antiga masia, avui deshabitada i en estat precari, amb una cabalosa font ben a prop [1]. Prenem una pista vers el nord.

Deixem la pista per que hem sortit del Pujol i prenem un corriol a l'esquerra (senyals de pintura). Aquest és l'antic camí que pujava a la Borda del Pujol pel Grau de la Borda. La construcció de la pista el va malmetre en bona part. N'aprofitarem un parell de trams per fer dreuera en sengles llaçades de la pista.

Borda del Pujol (1.443 m, 1h 20'). Situada al caire d'una balconada entre les Roques del Minguell i el Clot de l'Infern que domina la Ribereta del Pujol,. Vers el nord importants zones de pastura (Plans de la Borda). Deshabitada, es conserva encara en acceptable estat. Antigament depenia de la casa del Pujol que es dedicava principalment a la ramaderia.

Prenem una pista vers llevant, passem pel costat de la mina d'una font i -seguint la pista- anem girant vers el nord. Deixem una pista a mà dreta que marxa cap el Coll de Brulls i arribem a l'esplanada del Camp de la Creu.

Camp de la Creu (1.560 m, 1h 45'). Creuem el Camí de la Casa Nova del Pujol (ruïnes), un camí carreter en estat molt precari que puja per xaloc (SE) del Coll de Brulls i marxa vers ponent. Prenem un corriol ben fressat (fita i senyals de pintura grocs) que marxa vers llevant fins a creuar una antiga pista.

Pista (1.603 m). Pal amb rètols indicadors malmesos (a la data de la ressenya). El corriol pel que hem vingut, continua vers llevant en forta pujada. És el camí per on retornarem. Prenem la pista a l'esquerra. Fa l'efecte que es tracta d'un antic camí de treure llenya, per la dreta mena també al Coll de Brulls. No hi ha senyals de pintura però el camí és ben fressat. Puja amb suau pendent vers el nord i, després d'una torrentera, vers mestral (NO). Poc abans que acabi la pista prenem un corriol ben fressat a mà dreta (fita) que continua enfilant-se vers mestral (NO). Retrobem senyals de pintura grocs. Quan el camí es bifurca en Y, prenem el ramal de la dreta en direcció a l'evident coll que ja albirem fa estona.

Coll Violet (1.843 m, 2h 45'), al Prat Major o de les Eugues, segons quina cartografia es consulti. Rètol indicador i un altre explicatiu de la regressió des les papallones (per exemple la Parnassius apollo) unida a la dels prats de muntanya. Rebutgem una pista que marxa per l'esquerra a l'altre cantó de la filferrada. Orientats per alguna estaca i seguint senyals de pintura blaus, emprenem vers llevant un corriol, poc definit al començament, ben fressat després, que revolta per migdia, en sentit contrari a les busques del rellotge, el turó que tenim en aquella direcció.

Coll Veís (1.921 m). Rètol indicador i estaques. Continuem vers llevant guiats per senyals de color blau. El Cap del Verd queda en aquella direcció, però abans ens cal superar una llengua de tartera clapejada d'herbei. Fort pendent en terreny descompost que fa penosa la marxa. Superada la tartera, progressem per les Canals Males per terreny encara rost però més còmode. Sortint de les Canals Males el pendent es modera i encetem l'altiplà de Prat Nabidal i el punt més alt de la ruta.

El Cap del Verd (2.282 m, 4h) no destaca gens al bell mig de la planúria. Bústia, taula d'orientació, senyera i termenal ens l'assenyalen. És partió dels termes de Gósol (Berguedà), La Pedra i La Coma (Solsonès) i Josa i Tuixén (Al Urgell). La millor perspectiva és vers ponent on s'albira fins al massís de la Maladeta. Vista poc habitual del Pedraforca. Bona perspectiva sobre el Cadí, La Serra d'Ensija, Rasos de Peguera, Busa, la Llosa del Cavall i el Port del Comte. Davallem vers llevant, sense camí fressat, guiats per estaques fins al Coll dels Belitres i girem a migdia per entremig del Prat d'Aubes, on el camí ja és ben definit i hi trobem senyals de pintura grocs, fins a la capçalera del Clot de la Cabanella.

Capçalera del Clot de la Cabanella (2.085 m, 4h 30')[2]. Cruïlla a la font d'Urdet (rètol). A migdia del Cap d'Urdet (o de Prat d'Aubes). Continuant pel sender ens menaria al Prat de les Saleres on hi ha uns coms d'aigua procedent de la Font d'Urdet.

Nosaltres però girem a migdia per camí poc definit i absència de senyals de pintura i, seguint la llera de la torrentera (seca), baixem per una curta canalona herbada i d'escàs pendent, al capdavant de la qual trobem nombroses fites, sender fressat i, més endavant, senyals de pintura grocs. Fort pendent superat en llaçades.

Roca Mira (1.900 m, 4h 45'). Esperó rocallós de parets verticals sobre el Clot de la Cabanella que constitueix un bon mirador. Continuem davallant en fort pendent i

entrem a la pineda. El camí fa tot l'efecte de tractar-se d'una cabanera[3] guardada per fil electrificat a banda i banda. Seguim baixant fins abastar la cruïlla amb pista procedent del Coll de Brulls (5h) punt a partir del que desfem el camí de l'anada fins retronar a la Coma (6h 25').

- (1) La font de la Ribera o Ribereta del Pujol, tributària del Mosoll que ho és alhora del Cardener. El nom de Pujol del Racó ve perquè antigament la contrada es coneixia com a Racó de Mosoll. El mas i la finca son actualment propietat de Nestlé Water Espanya que la va adquirir per reservar-ne els recursos hídrics.
- (2) Anomenada Canal Fonda al mapa topogràfic de l'ICC, creiem que incorrectament. La Canal Fonda és més a ponent, a partir del Coll dels Belitres.
- (3) Suposem que d'aquí deu venir el nom de Clot de la Cabanella.

VARIANT PEL CLOT D'INFERN

Aquesta alternativa no us farà guanyar temps, tot el contrari. Però és "entretinguda".

Si aneu amb gent poc feta a trescar, un cordino us serà molt útil.

Poc abans del mas del Pujol del Racó, en un revolt de 90° de la pista a la dreta, l'abandonem per l'esquerra endinsant-nos cap a una torrentera. Indicis de corriol poc evidents que després és defineixen millor.

A mesura que progressem per la llera el barranc s'estreny i, en alguns punts, cal grimpar.

Trobem un primer pas equipat amb esglaons i passamà de cadena. Més amunt un parell d'esglaons ens ajuden a superar una roca llisa i esllomada. I encara més enllà un altre passamà de cadena. Entremig altres passos que superem grim pant, sovint ajudant-nos-hi amb les mans.

Abastem un punt on el torrent es bifurca (el Colader). Una solitària fita ens assenyala que hem de prendre el ramal de l'esquerra (Rasa de la Casanova).

Sortim del barranc i anem a parar a unes feixes. Les travessem amb tendència a la dreta fins a atènyer un camí carreter que també prenem a mà dreta i que ens mena fins a la Borda del Pujol.

Des de Gósol pel Coll de Mola

Distància	7 km (anada)
Desnivell acumulat	+800 -60m
Nivell de dificultat	Moderat.
Data	24 de febrer de 2010
Cartografia	Editorial Alpina. Vall de Lord, Port del Comte, Serra del Verd, Serra de Busa (1:25000) parcialment
Punts per a GPS	http://ca.wikiloc.com/wikiloc/view.do?id=757509

A l'hivern, des de Gósol, per la seva orientació més obaga, és probable que ens calguin les raquetes, malgrat que a la carena -sovint ventada- en puguem prescindir. Si no ens apartem de l'itinerari, el risc d'allaus és baix. Però pot resultar una mica llarg dons, depenent del gruix de neu, haurem de començar a caminar des de Gósol mateix. En aquest cas cal afegir 35' a l'anada i 20' a la tornada.

L'itinerari és lineal i es torna pel mateix camí que a l'anada. Pràcticament transcorre per pista i això fa que el pendent sigui, com a molt, moderat. Malgrat que amb neu la pista ens passarà desapercebuda alguns trams.

Accés. A la rotonda de l'entrada del Gósol (monument al Segador), prenem la pista que volta per migdia el Tossal del Castell i creua el torrent. Trobem un pal amb

rètols indicadors de senders. Depenent de l'estat de la neu, és possible que ens calgui deixar el vehicle en aquest mateix punt i començar a caminar en direcció a l'ermita de Santa Margarida i el Coll de Mola, pel camí Ral de Tuixén, seguint el GR 150. Si n'hi ha poca, podem continuar per la pista, rebutjant el ramal que per l'esquerra va a Torrentsenta i prenent el de la dreta en direcció a Tuixén. És possible que puguem continuar fins a l'ermita o fins i tot més amunt, fins al coll.

Santa Margarida (1.540 m). La pista de Gósol a Tuixén hi passa ben a prop fent fortes llaçades fins al Coll de Mola, que el GR retalla considerablement. Seguim dons pel GR 150 fins al coll entre pineda esclarissada.

Coll de Mola (1.570 m, 1h). Creuat per una línia de MAT. Cruïlla de camins i partió de terme entre Gósol (Berguedà) i Josa i Tuixén (Alt Urgell). També d'aigües: a llevant cap al Cardener per l'Aigua de Valls i el Pont Cabradís. A ponent vers el Segre pel Riu de Mola i el de Lavansa. La pista per la que veníem (i el GR) baixa a Tuixén. Una altra, la del Verd, marxa fent una marrada vers llevant. Prenem el camí del mig i continuem pel llom fins a recuperar la del Verd a la cota 1.867 on, vers garbí (SO) i pel Clot de les Carboneres, ens anem atansant al Portell de l'Ós pel tram més obac i boscos del recorregut.

Portell de l'Ós (1.920 m, 1h 30'). Una barrera impedeix el pas de vehicles fora d'ús ramader o forestal. La pista, protegida per guarda vies, gira a migdia per sobre les cingleres de les Roques de les Feus. Podem albirar el massís del Port del Comte del que en destaca el Tossal d'Estivella, la carretera de Coll de Port i la que s'enfila al Refugi de l'Arp i les pistes d'esquí de fons. També la clotada del Riu de la Mola, sobre Tuixén.

Perdem alçària pel marge dret del Clot del Prat Salvatge. Rebutgem els ramals de pista que s'enfilen a mà dreta per continuar pel fons del torrent, encara vers migdia, fins a una clariana on hi ha una cleda amb bigues de fusta. Després, vers xaloc (SE) per moderat pendent i entre pineda, guanyem la carena.

Pla de la Font (2.002 m, 2h). A la carena del Verd. Continuem enfilant-nos vers migdia, per l'ampli esquenall de la carena, solament poblada per alguns pins esparsos aquí i allà. La pista que hem seguit fins ara (malgrat que segons el gruix de neu pot haver-nos passat ben desapercebuda) continua en aquesta direcció fins al Coll de Belitres. Nosaltres l'abandonem per enfilat-nos, carena amunt, pel Prat Nabiral, ara vers garbí en direcció a l'arrodonit turó amb que culmina el Cap del Verd. Encara ens caldrà marxa bona estona per l'ampli planell del cim fins abastar-ne el punt culminant.

Cap del Verd (2.282 m, 3h 20'). Bona panoràmica del Port del Comte, el Cadí, el Pedraforca, l'Ensija i els Rasos de Peguera. Per ponent albirem fins al Cotiella i el Turbó.

Retornem pel mateix camí.